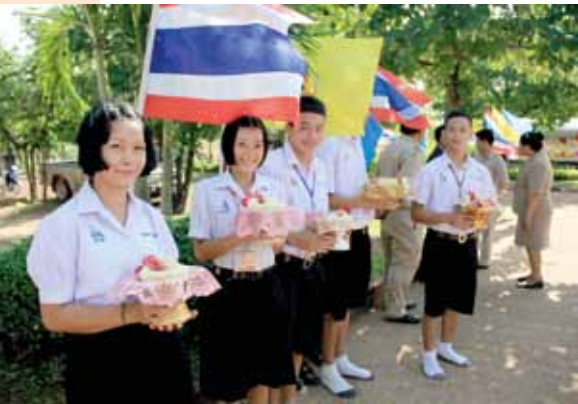


โรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม

สถานศึกษากับความรับผิดชอบต่อสังคม

๑๑ ...หนึ่ง เราจะร่วมกันป้องกันและต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ สอง เราจะปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริตระหว่างโรงเรียนและชุมชน สาม เราจะสร้างเครือข่ายความซื่อสัตย์สุจริตระหว่างโรงเรียนและชุมชนให้เป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืน... ๑๑



คือเสียงกล่าวปฏิญาณ “โรงเรียนสุจริต” ที่ตั้งกึกก้องอย่างพร้อมเพรียงกันในทุกๆ เช้า ของคณะครูและนักเรียนโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคมทั้ง 1,556 คน ซึ่งยืนเข้าแถวอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่ที่หน้าเสาธง เป็นกิจวัตรประจำวันที่ช่วยปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริตลงในหัวใจของเด็กๆ

การปลูกฝังคุณธรรมความดีในด้านต่างๆ ถือเป็นอัตลักษณ์อันโดดเด่นของโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม อ.บ้านม่วง จ.สกลนคร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “รับผิดชอบ สามัคคี มีวินัย ใส่ใจจิตอาสา” ซึ่งเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การสร้างเด็กและเยาวชนที่มี “ความรับผิดชอบต่อสังคม” ผ่านกิจกรรมโครงการต่างๆ ซึ่ง

โรงเรียนได้มุ่งเน้นมาโดยตลอด จนกระทั่งก้าวสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบด้านคุณธรรมความดีในระดับประเทศ

กิจกรรมแห่งความดี บ่มเพาะ ความรับผิดชอบต่อสังคม

เมื่อเสร็จกิจกรรมหน้าเสาธงแล้วนักเรียนแต่ละห้องจะเดินเรียงแถวกันอย่างเป็นระเบียบ ไปยังพื้นที่ที่แต่ละห้องได้รับมอบหมาย เพื่อทำกิจกรรม 5 ส. เมื่อไปถึงทุกคนจะช่วยกันเก็บกวาดใบไม้และขยะต่างๆ จนสะอาดภายในเวลาไม่เกิน 10 นาที ก่อนเข้าห้องเรียน ซึ่งกิจกรรม 5 ส. ที่นักเรียนช่วยกันทำทุกๆ วันนั้น เป็นการปลูกฝังจิตอาสาและจิตสาธารณะ คือจิตใจที่รู้จักการให้และการเสียสละ มีความร่วมมือร่วมใจ





ในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ดังนั้น การสละแรงกายเพียงเล็กน้อยเพื่อให้โรงเรียน สะอาดสวยงาม จึงเป็นการบ่มเพาะจิตสำนึก ในการเป็นพลเมืองที่มีคุณธรรม จริยธรรม และไม่นิ่งดูดายต่อปัญหาส่วนรวม

หลังจากทำกิจกรรม 5 ส. แล้ว นักเรียน แต่ละห้องจะเดินเรียงแถวกันอย่างเป็น ระเบียบเพื่อกลับเข้าห้องเรียน ภาพการ เดินแถวเรียงหนึ่งของนักเรียนบ้านม่วง พิตยาคมเป็นภาพที่เห็นจนชินตา เริ่มตั้งแต่ เดินเข้ามาที่โรงเรียนในตอนเช้า การเดิน เปลี่ยนห้องเรียนในระหว่างวัน การต่อแถว ซื้ออาหาร จนกระทั่งเดินออกจากโรงเรียน ในตอนเย็น ซึ่งเป็นกฎระเบียบที่มีร่วมกัน ของโรงเรียนในการฝึกวินัยให้เกิดขึ้นในตัว นักเรียน เช่นเดียวกับการเรียงรองเท้าอย่าง เป็นระเบียบเรียบร้อยที่หน้าห้องเรียน เมื่อ

เด็กๆ ได้รับการฝึกจนเป็นนิสัย วินัยเหล่านี้ ก็ติดตัวพวกเขาไปตลอด

การเข้าร่วมเป็นเครือข่าย “โรงเรียน สุจริต” ซึ่งเป็นโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา โดยสำนักงานป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ร่วมกับสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ทำให้โรงเรียนมีแนวทางที่ชัดเจนในการ เสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริตให้กับนักเรียน เกิดค่านิยมในการไม่ลอกข้อสอบ ไม่ลอก การบ้าน และส่งงานทันเวลา รวมถึงการจัด ค่ายเยาวชนคนดีของแผ่นดิน และการสร้าง ความเข้มแข็งคณะกรรมการ ป.ป.ช.สพฐ. ชุมชน และ ป.ป.ช.สพฐ.น้อย เพื่อสร้าง แกนนำในกลุ่มนักเรียน และเป็นต้นแบบ ในการทำความดี ป้องกันการทุจริตทุก รูปแบบ อีกทั้งยังสอดส่องดูแลพฤติกรรม ที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน และประสาน การทำงานร่วมกับโรงเรียนและชุมชนในการ แก้ปัญหาดังกล่าว

อาจารย์สุริเณทร์ วงศ์ภาคำ รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านม่วงพิตยาคม เล่าว่า “ครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับ นักเรียน ไม่ไถ่เวลา ต้องมาให้ตรงเวลา เข้าห้องเรียนตรงเวลา ออกจากห้องเรียน ตรงเวลา ซึ่งโรงเรียนเรามีครูฝรั่งมาสอน 5 คน เขาก็ทำเป็นแบบอย่าง”



“ในเรื่องโรงเรียนสุจริต เราจะต้องดูทุกเรื่อง ทั้งเรื่องงบประมาณของโรงเรียน การจัดซื้อจัดจ้างก็ต้องให้มีความสุจริต ไม่มีการสร้างข้อมูล ต้องทำตามความเป็นจริง และมีการวัดความสุจริตของนักเรียนด้วย เช่น มีการเก็บของที่หายแล้วแจ้งให้ครูทราบ เป็นสถิติเท่าไร เป็นต้น”

ต้นคุณแห่งความดี ต้นแบบในการดูแลสังคม

ทุกๆ ปี โรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคมได้จัดพิธีไหว้ครู เพื่อให้ศิษย์ได้แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูนครูบาอาจารย์ ผู้ถ่ายทอดสรรพวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์ด้วยความรัก ความเมตตา และปรารถนาดี รวมถึงพิธีประดับเข็มตราโรงเรียนให้กับนักเรียนที่มีผลการเรียนดีและมีความประพฤติที่ดีงาม โดยมี **พระเทพญาณวิเศษฐ์ ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดพุทธมณฑลราชวรวิหาร กรุงเทพฯ** มาเป็นประธานในพิธีทุกปี

พระเทพญาณวิเศษฐ์ พันเพเป็นชาวอำเภอบ้านม่วง ได้ให้การอุปถัมภ์โรงเรียนในด้านต่างๆ มาโดยตลอด จึงเป็นที่เคารพนับถือและเป็นตั้งศูนย์รวมดวงใจของคณะครูนักเรียน และที่สำคัญยังเป็นต้นแบบในการทำความดีด้วยจิตสาธารณะและจิตสำนึกรักบ้านเกิด ดังจะเห็นจากการสนับสนุนในการสร้างอาคารของโรงเรียน และสนับสนุน

กิจกรรมโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณงามความดี และดำเนินชีวิตด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งยังให้ข้อคิดแนวทางในการน้อมนำหลักคุณธรรมมาเป็นหลักยึดในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะการมีวินัย ความอดทน และความสามัคคี

นอกจากนี้โรงเรียนยังร่วมกับวัดในพื้นที่จัดกิจกรรมเข้าค่ายธรรมะทุกๆ ปี ในช่วงต้นปีการศึกษาของนักเรียนชั้น ม.1 และ ม.4 โดยไปฝึกปฏิบัติที่วัดเป็นเวลา 3 วัน เพื่ออบรมคุณธรรมจริยธรรมกับพระอาจารย์ และมีรุ่นพี่จิตอาสาที่มีประสบการณ์ในจัดค่ายธรรมะซึ่งจัดตั้งกันในนามกลุ่ม “**ปสล. หนุนธรรมนำชีวิต**” คอยเป็นที่เลี้ยงให้กับรุ่นน้อง นอกจากนี้ แกนนำกลุ่ม ปสล. หนุนธรรมนำชีวิต ยังได้ร่วมตัวกันจัดกิจกรรมจิตอาสาอบรมค่ายธรรมะให้กับนักเรียนโรงเรียนประถมในกลุ่มขยายโอกาสอีกหลายแห่งในพื้นที่ใกล้เคียง โดยได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียนและองค์การบริหารส่วนตำบลอีกด้วย

ต่อยอดความดี ขยายเครือข่าย

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ในปี 2554 ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงกับ



โรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม ในการทำโครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม โดยจะร่วมกันส่งเสริมกระบวนการพัฒนาศักยภาพ สร้างองค์ความรู้ด้านคุณธรรมในกลุ่มผู้บริหาร ครูบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ในการเป็นโรงเรียนต้นแบบด้านคุณธรรมความดี มีการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนา คือ “คุณธรรมทุกพื้นที่ ความดีทั้งโรงเรียน” มีการฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารสถานศึกษาอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม การอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการงานคุณธรรม การอบรมหลักสูตรผู้นำเยาวชนจิตอาสา การบริหารจัดการโครงการส่งเสริมคุณธรรมความดี การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรม เป็นต้น

การได้รับการเสริมหนุน จากศูนย์คุณธรรม ทำให้เกิดการต่อยอดกิจกรรมต่างๆ ในการพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ที่สำคัญคือการขยายเครือข่ายไปยังโรงเรียนต่างๆ ในพื้นที่ใกล้เคียง โดยโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคมได้เป็นแม่ข่ายในการขยายแนวคิดเรื่องสถานศึกษาที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ให้กับ 7 โรงเรียน ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา อีกทั้งยังขยายไปสู่ชุมชนด้วย

งานด้านการเกษตรจาก พระมหากรุณาธิคุณ

เมื่อเดือนมีนาคม 2559 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเยี่ยมโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม พระองค์ทรงสนพระทัยป่าไม้หลังโรงเรียน เป็นกรณีพิเศษ เสด็จพระราชดำเนินเข้าไปในป่าไม้ด้วยพระองค์เอง และรับสั่งว่า “ให้รักษาป่าไม้นี้ให้เป็นป่าชุมชน ชุมชนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน ห้ามตัดไม้ทุกชนิด” ซึ่งป่าไม้นี้เป็นป่าเสื่อมโทรมอยู่ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน 214 ไร่ กรมป่าไม้และกรมพัฒนาที่ดินได้เข้ามาดูแลบำรุงรักษาฟื้นฟูสภาพป่าไม้เป็นอย่างดี และโรงเรียนยังได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้สร้างแหล่งน้ำที่มีความจุ 70,000 ลูกบาศก์เมตร พร้อมด้วยระบบประปาเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและเพื่อการเกษตร ทางโรงเรียนได้สนองงานตามพระราชดำริโดยการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรทั้งเพาะปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์อย่างเต็มที่ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ และเป็นกรณีศึกษาทางอาชีพเกษตรที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้

ถึงวันนี้โรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคมยังคงดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนอย่างเข้มแข็ง เพื่อบ่มเพาะต้นกล้าที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยความมีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตอาสา และจิตสาธารณะ คือหน้าที่สำคัญของสถานศึกษาซึ่งโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคมได้ทำอย่างสมภาคภูมิ ในการสร้างพลเมืองที่จะเป็นความหวัง และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคม ประเทศชาติต่อไป